HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 15674
Tarih : 22.12.2025

38394

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş** tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

TBMM Dilekçe Komisyonu, Anayasa'nın 74'üncü maddesi uyarınca yurttaşların dilekçe hakkını kullanarak şikâyet, talep ve önerilerini parlamentoya iletmeleri için kurulmuş anayasal bir organdır. Komisyon; kamu hizmetlerinin iyileştirilmesi, idarenin işleyişine dair geri bildirimlerin alınması, hak arama yollarına erişimin güçlendirilmesi ve idarenin hesap verebilirliğinin artırılması bakımından kritik bir denetim ve arabuluculuk işlevi görmektedir.

Bununla birlikte, Komisyona yapılan başvuruların konu dağılımı, sonuçlandırılma performansı, idare üzerindeki düzeltici etkisi, suç duyurularının akıbeti, yerinde incelemelerin çıktıları ile dijital başvuru altyapılarının erişilebilirlik ve memnuniyet üzerindeki etkisi; kamuoyuna düzenli, karşılaştırılabilir ve ayrıntılı kırılımlarla açıklanmamaktadır. Dilekçe hakkının etkin kullanılabilmesi ve Komisyonun kurumsal kapasitesinin değerlendirilmesi açısından, 24–28. Yasama Dönemlerini kapsayan verilerin açıklanması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. **24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde** TBMM Dilekçe Komisyonu'na yapılan **toplam başvuru sayısı** kaçtır? Bu başvuruların kaçı **milletvekilleri** tarafından yapılmıştır?

   a) Başvuruların **yıl yıl** (takvim yılı bazında) dağılımı nedir?

   b) Başvuruların **il/ilçe**, **bölge**, **kır-kent**, **başvuru kanalı** (e-Devlet/elektronik, posta, elden, e-posta vb.) bazında dağılımı nedir?

   c) Başvuruların kaçında başvurucu **kamu görevlisi**, **öğrenci**, **emekli**, **engelli birey** veya **kadın** olduğunu beyan etmiştir (varsa sınıflandırma yönteminizle)?

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

2. Söz konusu dönemlerde yapılan başvurular **hangi hak ihlali veya kamusal şikâyet konularını** içermektedir?

   a) Konuların sınıflandırması (adalet/yargı, sosyal güvenlik, çalışma hayatı, sağlık, eğitim, yerel yönetim, çevre, kolluk, cezaevi, göç, kadın/çocuk hakları vb.) hangi standarda göre yapılmaktadır?
   b) İlk 20 başlık ve her başlık için **başvuru sayıları** (dönem ve yıl bazında) nedir?
   c) "Hak ihlali" niteliğindeki başvuruların oranı nedir; yıllara göre değişim nasıldır?

3. Komisyonun yetki alanı dışında kaldığı gerekçesiyle **işleme alınmayan veya reddedilen** başvuru sayısı nedir?

4. a) Red/işleme almama gerekçeleri kategorik olarak nelerdir? (mükerrerlik, somut talep yokluğu, yargı yolu açık/derdest, idari başvuru yolları tüketilmemiş, konu dışı vb.)

   b) Bu dosyaların kaçı başvurucuya **eksik bilgi-belge** gerekçesiyle iade edilmiştir; eksiklerin tamamlanması için tanınan süre ve prosedür nedir?

   c) İşleme alınmayan dosyaların kaçı **başka bir kuruma yönlendirilmiştir**; hangi kurumlara?

5. Başvuruların kaçında **mükerrer başvuru** tespiti yapılmıştır?

   a) Mükerrerlik tespit kriterleri nelerdir?

   b) Mükerrerlik nedeniyle işlem yapılmayan başvuruların konu dağılımı nedir?

6. İşleme alınan başvurular doğrultusunda ne tür işlemler yapılmıştır?

   a) İşlem türlerine göre sayılar nedir? (kurumlardan bilgi-belge isteme, ilgili idareye yazı, başvurucuya bilgilendirme, komisyon kararı, alt çalışma/raporlama vb.)

   b) Dönem ve yıl bazında **ortalama sonuçlandırma süresi** (gün) kaçtır? (medyan/ortalama ayrı ayrı)
   c) Belirli bir sürenin üzerinde (ör. 90 gün, 180 gün, 1 yıl) bekleyen dosya sayısı kaçtır?

7. Komisyona yapılan başvuruların kaçı **"çözüme ulaştırılmıştır"**?

   a) "Çözüm" tanımı hangi kriterlere göre yapılmaktadır? (idarenin işlem tesis etmesi, bilgi verilmesi, iade/ret, tavsiye, telafi, disiplin soruşturması açılması vb.)
   b) Çözüm türlerine göre sayılar nedir?

   c) Çözüme ulaşan dosyalarda başvurucuya "sonuç bildirimi" hangi formatta yapılmaktadır?

8. Kaç başvuru sonucunda **hak ihlali ya da idari kusur tespit edilmiştir** ve bu tespitlere dayalı hangi **düzenleyici veya telafi edici** işlemler gerçekleştirilmiştir?

   a) İhlal/kusur tespiti yapılan dosyalarda konu/kurum dağılımı nedir?
   b) Telafi edici sonuçlar (işlemin geri alınması, hak teslimi, ödeme/iadeler, başvurucunun talebinin kabulü, disiplin işlemi vb.) kaç dosyada görülmüştür?
   c) Düzenleyici sonuçlar (genelge/yönerge değişikliği, uygulama prosedürü revizyonu, hizmet iyileştirmesi, mevzuat önerisi vb.) kaç dosyada ortaya çıkmıştır?

9. Komisyonun yazışma/tavsiye/uyarıları sonrasında ilgili kurumların **uyum oranı** nedir?
   a) Kurumların cevap verme süreleri ve cevap oranları (kurum bazında) nedir?

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

b) Cevap vermeyen veya tekrar eden ihlallerde Komisyonun izleme/tekit mekanizması var mıdır?

10. Komisyon tarafından kaç **suç duyurusunda** bulunulmuştur? Bu suç duyurularının sonucu ne olmuştur?

    a) Suç duyurularının konu başlıkları nelerdir? (işkence-kötü muamele, görevi kötüye kullanma, cinsel suçlar, tehdit, kamu zararına neden olma vb.)

    b) Akıbet: kaçında soruşturma açılmış, kaçında takipsizlik verilmiş, kaçında iddianame düzenlenmiş, kaçında mahkûmiyet/beraat kararı çıkmıştır?

    c) Takipsizliklerde en sık gerekçeler nelerdir?

11. **24–28. Dönemlerde** Komisyon tarafından kaç **yerinde inceleme** yapılmıştır? Bu ziyaretlerde dile getirilen sorunlara ilişkin çözüm önerileri ne olmuştur?

    a) Yerinde incelemelerin il/kurum türü bazında dağılımı nedir?
    b) Yerinde inceleme raporlarının sayısı, yayımlanma durumu ve temel önerileri nelerdir?
    c) Yerinde inceleme sonrası **takip/yeniden ziyaret** yapılmış mıdır; kaç dosyada ve hangi sonuçlarla?

12. Dilekçe Komisyonu'nun, hak ihlallerini **önleyici ya da müdahale edici etkisi** üzerine bir araştırma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

    a) Etkiyi ölçmek için kullanılan performans göstergeleri nelerdir?

    b) Yapılmadıysa gerekçesi nedir; yapılması planlanmakta mıdır?

13. Komisyonun çalışmalarını desteklemek amacıyla hangi **teknolojik sistemler** kullanılmaktadır? Bu sistemlerin başvuru sürecine ve vatandaş memnuniyetine katkısı ne olmuştur?

    a) Erişilebilirlik (engelliler için) standartları uygulanmakta mıdır?

    b) Sistem kesintisi, veri güvenliği, kişisel verilerin korunması ve siber güvenlik tedbirleri nelerdir?
    c) Başvurucunun dosya durumunu izleyebildiği bir mekanizma var mıdır?

14. Komisyona dair **vatandaş memnuniyeti** araştırmaları yapılmakta mıdır? Geri bildirimler nasıl toplanmakta ve değerlendirilmekte, süreçler bu bildirimlere göre nasıl iyileştirilmektedir?

    a) Memnuniyet ölçüm sonuçları dönem ve yıl bazında nedir?

    b) En sık gelen şikâyetler (gecikme, bilgilendirme eksikliği, erişim sorunu vb.) nelerdir?

15. Komisyonun, uluslararası düzeyde benzer kurumlarla **iş birliği** çalışmaları olmuş mudur? Bu iş birliklerinden çıkan somut uygulamalar nelerdir?

    a) Hangi ülke/kurumlarla, hangi tarihlerde, hangi çıktı/raporlarla?

    b) Bu iş birliklerinden Türkiye'de uygulamaya alınan "iyi örnekler" nelerdir?

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

38394

16. Komisyonun 24–28. Yasama Dönemlerine ilişkin başvuru ve sonuç verileri **açık veri** olarak (tablo/Excel/CSV) yayımlanmakta mıdır?

a) Yayımlanmıyorsa gerekçesi nedir; yayımlanması planlanmakta mıdır?

b) Yayımlanıyorsa veri setlerinin kapsamı (konu, il, süre, sonuç türü vb.) nedir?